

Наблюдение на прилепните популации в България 2010 (Гложене, Моравица)

В България се наблюдава голямо разнообразие на прилепи - 33 от 35 вида, които се срещат в Европа. Видовият състав на прилепите и тяхното разпространение са сравнително добре изследвани, но са проучвани много по-малко в биологичен и екологичен аспект. Наблюдаването на пещерни прилепи е стара традиция в България, която в последно време се развива от млади изследователи, а през 2006 г. официално стана част от Националната Система за Наблюдение на биологичното Разнообразие, която се управлява от Изпълнителната Агенция по Околната Среда. Теренните проучвания се ръководят от един от най-известните български изследователи на прилепи – биологът Боян Петров от Природонаучния Музей към Българската Академия на Науките (БАН).

През 2010 бе проведено научно изследване на прилепните популации в България, в което взеха участие студенти и професионалисти от Центъра за Изследване и Защита на Прилепите (ЦИЗП), Зелени Балкани НПО и Станция за изследвания на прилепи – Табачка. Между 03 и 04.07.2010, биологът Иля Акоста, учен от Фондация "Йолука", беше поканен да участва и съдейства в това наблюдение. Този етап бе реализиран в региона на Гложене (в пещерите Лястовица и Моравица) и резервата Боатин, който се намира в най-западната част на Национален Парк „Централен Балкан“. Методологията за мониторинг на пещерните прилепи включва визуалното им преброяване, акустична идентификация посредством детектори за прилепи и улов с фини мрежи за определяне на вида, пола, пропорциите, възрастта и репродуктивното състояние на тези, които нощуват в по-големи колонии.

Наблюдението, проведено през лятото на 2010 година бе извършено в 56 пещери и минни галерии. Бяха записани 19 вида прилепи, сред които най-многобройни бяха *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus euryale*, *Myotis myotis*, *Myotis blythii*, *Myotis emarginatus*, *Myotis capaccinii* и *Miniopterus schreibersii*. 18 пещери са дали подслон на повече от 2000 прилепа, три пещери се обитават от по над 10 000 във всяка. Тези неочаквано високи цифри доказават, че България е сред най-важните страни за развъждане и опазване на редица редки и застрашени в европейски мащаб видове прилепи.

Доскоро българските проучвания на прилепи бяха съсредоточени главно върху видове, които обитават подземни пещери и не толкова тези, които нощуват в кухи дървета. За да задълбочат познанията си в сферата на горските прилепи ЦИЗП италира през 2001 г. 180 къщички в различни точки в цялата страна, които се проверяват и почистват най-малко два пъти годишно. Установено е, че шест вида прилепи редовно обитават къщичките. Анализ на данните се очаква да разкрие колко ефективен би бил този подход за опазването на прилепите в българските гори.

Прилепи, обитаващи подземни кухни в популации от повече от 2000 броя бяха открити при лятното наблюдение през 2010 в България.

За тези два работни дни (3-ти и 4-ти юли) в пещера Лястовица бяха регистрирани смесени колонии от 380 големи нощници (*Myotis Myotis*) и остроухи нощници (*Myotis blythii*). Освен това в пещера Моравица бяха открити: друга колония, състояща се от около 1000 пещерни дългокрили прилепи (*Miniopterus schreibersii*), няколко мустакати нощника (*Myotis M.*), а и някои Подковонос на Блази (*Rhinolophus blasii*).

В двайсетте къщички в резерват Боатин не бяха открити прилепи, обаче един мъжки *Myotis blythii* бе открит в една от дестте къщички във вила Тръстеник в Западна Стара Планина. Няколко дни след тази полева дейност, Иля Акоста изнесе презентация по темата "Разновидност на прилепите в Колумбия" в Природонаучния Музей в София.

За повече информация и справки, моля посетете следните страници:

<http://www.nmnh.com/bat-research-and-conservation-centre-en.html>

<http://www.eurobats.org/>